

RPW/4635/2015 P
Data: 2015-01-26

OKRĘGOWY INSPEKTORAT SŁUŻBY WIĘZIEI

W KATOWICACH

40-950 Katowice, ul. Mikołowska 10A

tel. (032) 2084502 fax (032) 2513978 e-mail:

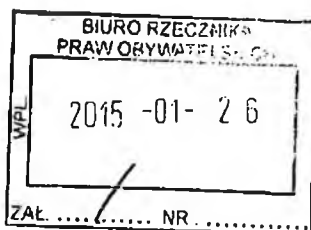
oisw_katowice@sw.gov.pl

SLUŻBA
WIĘZIENNA

Katowice, ²²..... styczeń 2015 r.

OIID(k) – 072/4/15/440

Pani

Justyna Róża Lewandowska

Dyrektor Zespołu

Krajowy Mechanizm Prewencji

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Szanowna Pani Dyrektor

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 grudnia 2014r., - Raport przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji w Areszcie Śledczym w Bielsku - Białej przeprowadzonej w dniach 8 - 10 października 2014r. (KMP.571.76.2014.MKu) poniżej przedstawiam stanowisko i wyjaśnienia dotyczące zawartych w Raporcie zaleceń.

W 2008 r. w Areszcie Śledczym w Bielsku-Białej zakończono kompleksową modernizację jednostki, dzięki której zmieniły się diametralnie warunki pobytu osadzonych, jak i pracy funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej. Prowadzone przez jednostkę bieżące prace konserwacyjne pozwalają na utrzymanie substancji budowlanej w odpowiednim stanie technicznym. Działania te przełożyły się na ocenę przedstawicieli KMP, którzy warunki bytowe w Areszcie Śledczym w Bielsku-Białej określili jako bardzo dobre. Niemniej należy zwrócić uwagę, że ograniczone środki finansowe powodują, że pozostaje jeszcze wiele problemów do rozwiązania w sferze zapewnienia właściwych warunków bytowych, zarówno w Areszcie Śledczym w Bielsku (jak np. dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych) oraz pozostałych jednostkach okręgu

katowickiego. Jest to o tyle trudne, że oprócz braku wystarczających środków budżetowych, eksploatowane obiekty budowlane podległych jednostek, często są obiektami zabytkowymi, pochodzącymi z XIX wieku, bądź pierwszej połowy XX wieku, co rodzi określone problemy natury technicznej, organizacyjnej oraz finansowej. Obszary wymagające kontynuowania podjętych działań, korespondują ze wskazaniami w raporcie Rzecznika Praw Obywatelskich z działalności Krajowego Mechanizmu Prewencji w Polsce w roku 2012 (Trociuk S. [red.], *Raport Rzecznika Praw Obywatelskich z działalności w Polsce Krajowego Mechanizmu Prewencji w roku 2012, część II, Biuletyn Rzecznika Praw Obywatelskich*, Źródła 2013).

Jednym z trudniejszych wyzwań, wobec wysokich kosztów, jest kompleksowe usunięcie barier architektonicznych w jednostkach penitencjarnych. Spełnienie określonych wymogów wymaga zakupu i montażu dźwigu osobowego, platformy dla niepełnosprawnych, wykonania podjazdów - pochylni, poszerzenia otworów drzwiowych wraz z wymianą drzwi, likwidacji progów, likwidacji różnic w poziomie podłóg, stosowania zabezpieczeń antypoślizgowych, przystosowania celi wraz z sanitariatem. Wobec wysokich kosztów i ograniczonych środków finansowych, prace te są wykonywane sukcesywnie, stosownie do możliwości budżetowych.

W bieżącym roku w jednostce zrealizowane zostaną prace remontowe związane z wyodrębnieniem stanowisk prysznicowych w łaźni oraz przebudową sali widzeń. Zostało również wprowadzone do planu zadanie pn. „Budowa instalacji solarnej z zabudową kotła kondensacyjnego w budynku pawilonu penitencjarnego Aresztu Śledczego w Bielsku-Białej”, co umożliwi doprowadzenie ciepłej wody użytkowej do cel mieszkalnych (instalacja ciepłej wody użytkowej została wykonana w 2008 r. podczas remontu kapitalnego jednostki, jednak z uwagi na brak wystarczająco wydajnego źródła ciepła, nie było możliwości podania wody do cel mieszkalnych).

Zalecenia związane z wyposażeniem cel mieszkalnych w odpowiednią liczbę łóżek oraz zdemontowanie trzeciej kondygnacji łóżek, nie wymaga ponoszenia dodatkowych kosztów finansowych, zostanie zrealizowane.

Celem przeciwdziałania praktykom zawyżania cen, wprowadzone są stosowne zapisy w umowach, zawartych pomiędzy jednostką penitencjarną, a podmiotem prowadzącym kantynę, umożliwiające ich wypowiedzenie, w razie stwierdzenia zawyżania cen, ponad określony próg. Okresowo prowadzi się monitoring cen, porównując je z cenami w ogólnodostępnych sklepach, co umożliwia egzekwowanie zapisów umowy.

W ramach organizowanych przez Centralny Zarząd Służby Więziennej wysokospecjalistycznych szkoleń dla psychologów (np. dot. Programów Krótkiej Interwencji,

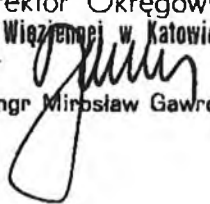
programów ART i Duluth) odbywają się także zajęcia o charakterze superwizyjnym. Począwszy od 8 grudnia 2014r. w siedzibie OISW odbyły się pierwsze z cyklu zajęć superwizyjnych dla psychologów zatrudnionych w działach penitencjarnych podległych jednostek. W pierwszych zajęciach dla trzech grup psychologów (8-10 grudnia) wzięło udział 19 osób z 12 podległych jednostek penitencjarnych. Zajęcia w miarę posiadanych środków będą cykliczne. Prowadził je certyfikowany superwizor Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.

W naszej ocenie oferta szkoleń dla funkcjonariuszy jest szeroka, jeżeli weźmiemy pod uwagę rozpoczętą w grudniu 2013r realizację bogatej gamy szkoleń finansowanych ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowania. W latach 2013 - 2014 z tej formy skorzystało 179 wychowawców i psychologów z jednostek OISW Katowice, a nasz okręg przeszkolił 232 wychowawców z całego kraju. W ramach realizacji zalecenia należy podjąć starania o dalsze wzbogacanie oferty szkoleń przede wszystkim pod kątem różnorodności tematyki zajęć.

Serdecznie dziękuję za przesłane uwagi i wnioski albowiem zostaną one wykorzystane w działalności szkoleniowej i kontrolnej.

Z wyrazami szacunku

Dyrektor Okręgowy
Służby Więziennej w Katowicach

pik mgr Miroslaw Gawron

Wvk. w 2 egz.:

1) Adresat,

2) a/a

M.Ch

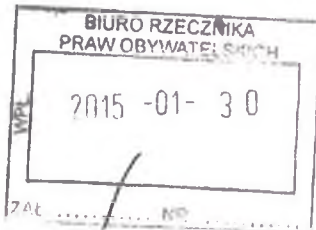

DD-072/14/3961

Bielsko-Biała, 23 stycznia 2015 r.

**Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji**

**Al. Solidarności 77
Warszawa**

Zgodnie z dyspozycją, zawartą w piśmie KMP.571.76.2014.MKu, przy którym przesłano Raport z wizytacji Aresztu Śledczego w Bielsku - Białej poniżej zamieszczam wyjaśnienia, odnoszące się do zawartych w Raporcie zaleceń.

Ad 1. Kwestia obecności funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego w trakcie udzielania osadzonym świadczeń zdrowotnych uregulowana jest w tutejszej jednostce w sposób zgodny z zapisami Art. 115. § 7 i 8 oraz Art. 214. § 1 Kodeksu karnego wykonawczego. Dążąc do zapewnienia w możliwie największym stopniu poufności badań lekarskich, zatrudnieni w Areszcie Śledczym w Bielsku-Białej lekarze najczęściej jak to możliwe korzystają z prawa do rezygnacji z obecności wspomnianego funkcjonariusza. Należy jednak mieć na uwadze to, że w areszcie śledczym znacznie częściej niż w zakładzie karnym mamy do czynienia z osadzonymi nowo przyjętymi lub przebywającymi w warunkach izolacji przez krótki okres. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest większa nieprzewidywalność zachowań takiej osoby w porównaniu ze skazanym, poddanym obserwacji przez dłuższy czas.

W związku z tym, że z dniem 8 marca 2015 r. wejdą w życie regulacje orzeczone wyrokiem TK z dnia 26.02.2014 r., sygn. akt K 22/10 (Dz. U. poz. 287), każdy przypadek obecności funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego podczas badań będzie dokumentowany z odnotowaniem osoby, która o to wnosiła.

Ad 2. Natychmiast po wizycie przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji w obrazie z kamery, zainstalowanej w przedsionku celi zabezpieczającej zastosowano zasłonięcie stref intymnych osoby korzystającej z urządzeń sanitarnych.

Ad 3, 4. Wyposażenie niektórych cel w liczbę łóżek większą niż wynika to z ich pojemności było podyktowane wyłącznie koniecznością zabezpieczenia odpowiedniej ilości sprzętu kwaterunkowego w sytuacji przeludnienia jednostki. W związku z aktualnym ustabilizowaniem stanu zaludnienia aresztu na poziomie niższym od ustalonej liczby miejsc, dodatkowe łóżka są sukcesywnie wycofywane z cel do pomieszczeń magazynowych, pozyskanych w wyniku prowadzonych prac modernizacyjnych. W pomieszczeniach mieszkalnych, w których zakwaterowano osadzonych w liczbie zgodnej z nominalną pojemnością łóżka umieszczone na trzeciej kondygnacji nie były wykorzystywane.

Ad 5. W chwili obecnej posiadane przez nas urządzenia grzewcze nie pozwalają na doprowadzenie ciepłej wody do wszystkich cel mieszkalnych. W bieżącym roku zaplanowano przeniesienie łaźni do pomieszczenia usytuowanego na najniższej kondygnacji budynku oraz zamontowanie instalacji opartej na kolektorach słonecznych, co pozwoli na realizację tego zalecenia,

Ad 6. Przy okazji przeniesienia łaźni do nowej lokalizacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami poszczególne stanowiska prysznicowe zostaną oddzielone odpowiednimi ściankami. Termin realizacji przedsięwzięcia przewidujemy na pierwszy kwartał 2015 roku.

Ad 7. Bezpośrednio po wizycie przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji, w trakcie odprawy kierownictwa jednostki omówiono temat właściwego zwracania się funkcjonariuszy i pracowników do osób pozbawionych wolności, zobowiązano kierowników do poruszenia tego tematu w ramach odpraw wewnętrznych. Jednocześnie zaplanowano cykliczne ponawianie tego zagadnienia w trakcie szkoleń ogólnopentencjarnych.

Ad 8, 9. Zapewnienie psychologom regularnej superwizji jak również obejmowanie odpowiednimi szkoleniami funkcjonariuszy działów penitencjarnego i ochrony odbywa się w ramach oferty, kierowanej do nas przez jednostki nadrzędne. Ze swej strony zobowiązujemy się do pełnego wykorzystania takich ofert.

Ad 10. W chwili obecnej pełne dostosowanie infrastruktury jednostki do potrzeb osób niepełnosprawnych przekracza nasze możliwości finansowe. W związku z zakresem zaplanowanych na ten rok prac (przeniesienie łaźni, montaż instalacji kolektorów słonecznych, doprowadzenie ciepłej wody do cel, przebudowa sali widzeń) wprowadzenie do harmonogramu zadań tak istotnej inwestycji, wiążącej się z budową podjazdów lub wind zewnętrznych mogłoby zakłócić normalne funkcjonowanie aresztu. Po zakończeniu zaplanowanych na rok 2015 modernizacji i remontów przystąpimy do planowania zaleconych zmian w infrastrukturze.

Ad 11. Wychowawcom działu penitencjarnego wydano polecenie odnotowywania w rozmowie wstępnej z obcokrajowcem informacji o języku, w jakim się porozumiewa.

Ad 12. W sali przeznaczonej do widzeń bez osoby dozorujskiej wykonano przesłone na zainstalowanej tam kamerze.

Ad 13. W styczniu 2015 r. po zakończeniu niezbędnych prac remontowych, w sąsiedztwie dyżurki bramowego pozyskano pomieszczenie przeznaczone do kontroli osób wchodzących i wychodzących z jednostki. Dzięki temu odzyskano usytuowane w pawilonie penitencjarnym pomieszczenie, w którym do tej pory przeprowadzano tego typu kontrole osób wchodzących na widzenia. Aktualnie trwają prace dostosowujące to pomieszczenie do wymogów, jakim winien odpowiadać pokój przeznaczony do realizacji nagród, określonych w Art. 138. § 1 ust. 3) Kkw. Zakończenie prac i oddanie pomieszczenia do użytku zaplanowaliśmy na luty br.

Ad 14. Starania o pozyskanie kolejnych lekarzy do pracy w tutejszym ambulatorium (w tym kierownika) mają charakter ciągły i są kontynuowane nieprzerwanie od ponad czterech lat. Zarówno już zatrudnieni lekarze jak i pielęgniarki motywowani są przez kierownictwo jednostki do poruszania tematu tej oferty w rozmowach z przedstawicielami środowiska medycznego.

Ad 15. W lutym br. wejdzie w życie aneks do porządku wewnętrznego, zawierający m.in. zmianę w harmonogramie widzeń; zapisane zostanie w sposób formalny funkcjonujące już od ponad roku realizowanie widzeń w dni ustawowo wolne od pracy. Do tej pory o takich dodatkowych terminach widzeń każdorazowo informowano osadzonych z odpowiednim wyprzedzeniem w formie odrębnych komunikatów.

Ad 16. Przebudowa sali widzeń zostanie przeprowadzona zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem w pierwszej połowie 2015 r.

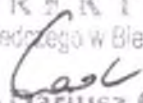
Ad 17. W tutejszej jednostce przestrzegana jest zasada informowania osadzonych o sposobie załatwienia składanych próśb i wniosków ustnie, jeśli są rozpatrywane w dniu złożenia w obecności składającego, co zresztą jest regułą. Takiemu rozwiązaniu służą m.in. codzienne wizyty dyrektora lub zastępcy dyrektora we wszystkich oddziałach mieszkalnych. W pozostałych przypadkach, jak również w odniesieniu do skarg odpowiedzi są udzielane na piśmie.

Ad 18. Zasada wydawania osadzonemu potwierdzenia odbioru korespondencji urzędowej jest w Areszcie Śledczym w Bielsku-Białej stosowana niezależnie od tego, czy nadawca sam wypełnił stosowny druk potwierdzenia czy też obowiązek ten spadł na odbierającego (takie regulacje zawiera w szczególności obowiązująca instrukcja wewnętrzna, wydana przez dyrektora aresztu).

We wchodzącym w życie w lutym br. wspomnianym wcześniej aneksie do porządku wewnętrznego zmieniono istniejący do tej pory nieprecyzyjny zapis, regulujący tę kwestię.

Ad 19. Zwrócono uwagę pracownikowi obsługującemu punkt sprzedaży dla osadzonych na konieczność bieżącego uaktualniania i przedstawiania dyrektorowi aresztu do akceptacji wykazu dostępnych artykułów wraz z ich cennikiem. Ceny tych artykułów nie mogą być znacząco wyższe niż w sklepach na terenie miasta; wyznaczony pracownik aresztu jest odpowiedzialny za bieżące monitorowanie tego zagadnienia. Funkcjonariuszy doprowadzających oraz nadzorujących widzenia zobowiązano do niezwłocznego zgłaszania przełożonym ewentualnych uwag, zgłaszanych przez osadzonych lub osoby odwiedzające, dokonujące zakupów przy okazji widzeń.

Z poważaniem

DYREKTOR
Aresztu Średniego w Bielsku-Białej

ppłk mgr Dariusz Cader

Wykonano w 4 egz.

- egz. 1 - KMP, Biuro RPO
- egz. 2 - Dyrektor Generalny SW
- egz. 3 - Dyrektor Okręgowy SW w Katowicach
- egz. 4 - a/a org.-pr. AŚ w Bielsku-Białej